

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ ima vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. do polnoči. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1 20, s dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto mesečno K 2 00, polletno K 10, četletno K 5, mesečno K 1 70. Za izposojstvo celoletno K 30.—
: Telefon številka 303. :

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti ramko.
: Telefon številka 303. :

Jugoslovani in tripoliško krvolitje.

Kdor hoče spoznati na kako nizkem nivoju je se slovenska politika, naj zasleduje bajeslovno razpoloženje našega strankarskega časopisja v zadevi laškoturske vojne. Ne oporekam, da je ta vojna nekak: „Deux ex machina“ v razvoju evropske ekspanzivne politike. Prej bi bili pričakovali: „Boj za Maroko“, v katerem bi bila igrala piketirana prva violina. Toda, ker že imamo Tripolis na dnevnem redu, moramo se zanimati z njim. Razveseljivo ni, da sta se Francija in Nemčija tako hitro pobratili, ker najbrže vojni ministri niso dali povoljnega odgovora o za boj pripravljenih armadah, čemur je sledil pakt in apel — za nove, dridnavte. Plačevali bomo seveda mi — svobodni državljani, namig Sušteršičev, ker izključeno ni, da „On“ Ivan, baranta za naše kršeno usnje že celo z — Berlinom.

Toda dočim je razumljivo sumljivo koketiranje našega dr. Sušteršiča v zadevi vsakovrstnih „vojnih izdatkov“ si ne moremo kaj, da se ne bi čudili g. voditelju dr. Rybafu, na njegovem najnovejšem nastopu v parlamentu, čeprav nam tržaško diktatorstvo mogoče prepove čuditi se v imenu sloge in miru med tržaškimi Slovenci.

Ni namreč dvoma, da ima pravico g. dr. Otokar Rybaf razkrinkavati mahovino na telesu laške kamore v Primorju. V tem oziru mu mora vsakdo priznati da dela prav. Ako bi mu bilo mogoče še bolj drastično kot to dela on z vso vsemno poštenega slovenskega poslanca, bi mu morali dati prav z našega narodnega stališča. To pa samo do tam, ko prestanejo meje našega domačega političnega bojnega polja, ne pa čez. Grozodejstva, ki jih baje uganja ponorela laška milica so ostudna, to je res; ni pa res, da bodo ta grozodejstva ponehala, dokler bo namreč vojna trpela, pa če bi grljali avstrijski parlament izpustil še toliko iz nacionalnega sovraštva izpuhteli protestov. Zlo je v vojni sami, ne pa v ravnanju vojakov, ki so v bojni opremi sami na sebi nekaj — nekulturnega, bodisi že od ene ali druge države. Velja torej napovedati protest proti tej nepotrebnosti vojni sami, kot taki, ne pa vtikati se v razmere tuje države parlamentarnim putem, ker lahko ob priznanem sistemu Aehrenthalovem konča z novimi pritiski na Primorske Slovence — iz znanih višjih ozirov.

Tudi velja povedati g. dr. Otokar Rybafu, da ni vse tako, kot si najkonservativnejši politiki predstavljajo. Jugoslovanski rodovi bodo prišli enkrat do vjedinenja edinole po vzgledu Italijanov. In če postane danes, s pridobitvijo Tripolisa Italija močnejša, je v naravi stvari same, da bo, tako kot so njej pomagale druge države, tudi ona, siljena po cordial ententi pomagala nam Jugoslovanom v našem

boju za zjedinenje. Saj je vendar znano, da je na Klofačevo interpelacijo prišel odgovor, ki ni odgovor, to se pravi, da obstoja troveza še samo na papirju. Imamo torej pred seboj novo konstelacijo velesil, ki stremijo nacionalizirati meje evropskih držav, v duhu Edvarda VII. In ker je očitno Italija — izvzemši tržaško kamoro — napram tej politiki naravno prijazna, moramo želeti, da vojno kmalu konča, ter se ne izčrpa, pač pa ojači, napram barbarski Turčiji, ki ni poslednji bolni mož v Evropi. Strah da bomo Slovenci izgubili Trst tudi ne opravičuje gonje proti irredenti, ki je sama na sebi jasen dokaz za to, saj se v nji pesnik Gabrielle d'Annunzio, takorekoč odpoveduje med vrsticami maščevanju in kaže na novo polje — Tripolis. In to je duša naroda, mogoče smešna za nas, ali velika za svojo domovino. Sicer pa itak vemo zakaj boj proti laški irredenti. Samo zato da bi se ja za božjo voljo ne pojavila kaka nebodijetna jugoslovanska irredenta. To bi bilo posla — težkega posla. Trebalo bi na novo naštudirati psihologijo naroda, deklarirati svoje irredentovsko čuvstvo, ali pa iti v pokoj. Eno ali drugo, oboje je silno težko za slavnega avstrijskega parlamentarca.

Toda kaj koristi; politika Avstrije si sama vzgaja irredentizem med jugoslovansko mlado generacijo. In če ga bo še tako navdušeno vzgajala z raznimi šikanami, jo bo treba čistiti kot ustanoviteljico preokreta na bolje.

Težka so grozodejstva izven kulture stoječih bojevnikov za III. rimsko državo. Briga nas pa tudi dejstvo, da je Italija, kot kulturna država pokazala svetu potom Meštoviča, Roksandica in drugih našo jugoslovansko kulturno irredento.

Našim katoliškim dervišem okolo „Slovenca“ pa itak ni več pomoči. Celo svetega očeta papeža, ki ima vsaj eno dobro lastnost, da je dober Italijan, da, še celo njega bodo postavili pod št(j)afot.

Končno: Vsakdo odobrava ali oporeka tej vojni, ne pa s hujskarijo na najbolj občutnem mestu. Zato bo že enkrat čas da se prestopi kitajski zid tržaške politike, da otmemo šahovo desko igri Piccolo — Edinost, ter mesto nepotrebnih hujskarij vspostavimo jugoslovansko kulturno irredento.

Onegov.

Iz slovenskih krajev.

Iz Vevč. Tudi pri nas se je vršil volilni ples. V kratkem bomo imeli občinske volitve. Volilcev je nad tisoč. V novem odboru bode 31 odbornikov in sicer se je zbral volilni odbor, kateri je nastavljal sledeče može. Za podobčino Slape: odbornik Jožef Rojšek, posestnik v Slapah, namestnik Franc Grum, posestnik v Slapah. Podobčina Kašelj: odbornik Ivan Jaušek, posestnik v Zg. Kašlju, namestnik Janez Zupančič, posestnik v Sp. Kašlju. V podobčini Sv. Agata, odbornik Blaž

Loboda, posestnik v Gradovljem, namestnik Martin Godec, posestnik v Gostinčici. Za podobčino Zadobrova: odbornik Jakob Gregorc, posestnik in gostilničar v Sp. Zadobrovi, namestnik Maček Franc, posestnik v Sp. Zadobrovi. — **III. razred:** Molčnikar Franc, mojster v vevški papirnici, Kačar Franc, tov. delavec v vevški papirnici. — Likovič Anton, zidarski pomočnik, Snebrje. Zirovc Martin, deželni vrtnar na Studencu, Škerjanc Franc, tovarniški delavec v Vevčah, Roblek Janez, tov. delavec v Vevčah, Urank Matija, tov. delavec v Vevčah, Mandelj Franc, krojaški mojster v D. M. Polju, Hromc Jožef, kovaški mojster v Vevčah. — **Namestniki:** Erbežnik Janez, tov. delavec v Vevčah, Müller Avgust, paznik v Vevčah, Likovič Jožef, posestnik v Snebrjah, Snoj Anton, čevljarški mojster v Sp. Zad. — **II. razred:** Kobal Janez, posestnik v Zg. Kašlju, Rahne Alojzij, posestnik v Zalogu, Dovč Matija, posestnik v Sp. Zadobrovi, Zajc Mihael, posestnik in tesar v Snebrjah, Kočar Janez, posestnik na Studencu, Rode Franc, mesar in posestnik v D. M. Polju, Cesar Franc, posestnik v Slapah, Strah Janez, posestnik v D. M. v Polju. — **Namestniki:** Hlebš Anton, gostilničar v Zg. Kašlju, Lukec Ivan, posestnik v Zg. Kašlju, Rici Franc, posestnik v Zgor. Kašlju, Dovč Franc, posestnik v Zalogu. — **I. razred:** Kuhar Avgust, gostilničar v Vevčah, Grad Franc, gostilničar v Zgor. Kašlju, Zihor Franc, gostilničar v Zalogu, Robida Anton, posestnik v Zg. Kašlju, Primar Ivan, posestnik v Zalogu, Avšič Andrej, posestnik v Snebrjah, Benčina Ivan, gostilničar in mesar v D. M. Polju, Kuhar Leopold, gostilničar v D. M. Polju, Hlebš Andrej, mlinar in posestnik v Sp. Zadobrovi. — **Namestniki:** Dovč Janez, posestnik v Snebrjah, Klešnik Janez, mlinar v Zalogu, Strah Janez, gostilničar v Sp. Kašlju, Kocjančič Janez, posestnik na Studencu. — **Možje volilci!** Tu imate edino sposobne može, kateri bodo preganili črni klerikalizem iz lepe občine D. M. Polje. Navedeni može bodo skrbeli, da se naša lepa nova cerkev ne bo podrla ter na naše stroške zidala nova. Ti može bodo prepričali, da se ne bode z vašimi žulji plačal nepotrebnosti društveni dom. Imena teh mož so vam porok, da novo lepo pokopališče ne pride pod farško komando, ampak ostane last občine. Na dan volitve vsi na volišče; pokažimo našemu tajniku, kje so vrata iz pisarne. Če sedaj ne, potem ne pridemo nikdar več do moči v občini. Zedinite se vsi kot en mož. Proč s farji in njih podrepaniki!

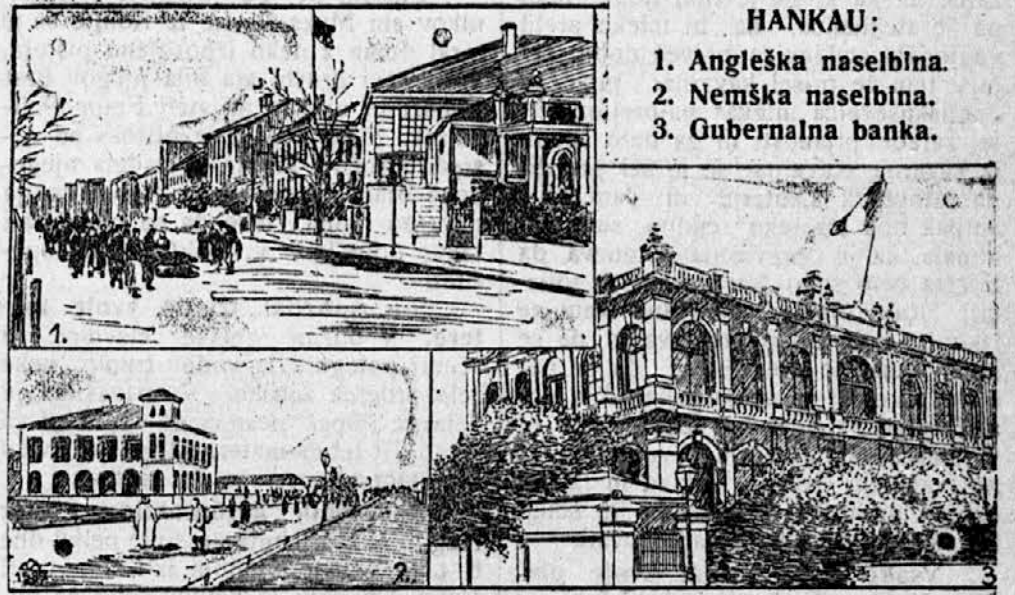
Iz Celja. Tukajšnje „Dramatično društvo“ priredi 19. t. m. igro „Zločevske skale“ iz nemščine prevedel g. dr. Koderman. O tej zanimivi igri govorim prihodnjič več. Pri oceni zadnje gledališke predstave „Bleda žena Skrb“ je po neljubni pomoti izostal g. Miloš Štiber, ki je v vlogi starega Vrhovca častno rešil svojo nalogo. Toliko v popravek.

Kakor slišimo je ravna-

Revolucija na Kitajskem.

HANKAU:

1. Angleška naselbina.
2. Nemška naselbina.
3. Gubernalna banka.

Naša slika kaže nekatere razglede iz Hankaua, ki je po zadnjih poročilih ostal v rokah vstajev. Zaradi splošnega ogorčenega položaja evropskih naselbin nameravajo one evropske velevalisti, ki so na Kitajskem zainteresirane, poslati na Kitajsko svoje čete, oziroma so to namero že izvršile. Na naši sliki vidimo del angleške naselbine, del nemške naselbine in veliko gubernalno banko.

teljstvo posojilnice v Celju dalo „Dramatičnemu društvu“ na razpolago veliko dvorano in oder le proti odškodnini. Gospodje bi morali vendar vedeti, da se s takim činom le onemogočijo že itak s takimi žrtvami opremljene predstave. Računa se in šteti, a vedno se roga bistremu matematiku deficit v obraz. Tega pridni diletantje od vodstva posojilnice pač niso zaslužili! Kaj pa poročete, če utihne „Dramatično društvo“? Hm, gospodje, kaj pa potem? Trdno sem prepričan, da se bode sprijaznili z isto mislijo ki ste jo imeli dolgo vrsto let.

V—k.

DNEVNE VESTI

Prijatelji ljudstva. Naši klerikalci so se zopet enkrat izkazali prave prijatelje ljudstva. Dr. Sušteršič je izjavil v zbornici, da slovenski klerikalci nikakor ne dopuste tega, da bi se vprašanje glede socialnega zavarovanja in razna druga socialna vprašanja izročila odsekem brez prvega čitanja. Njega pač zanima veliko bolj brambna predloga, od katere Slovenci ne bomo imeli ničesar. Res pravi prijatelj ljudstva!

Že zopet ropotajo. Dr. Sušteršič je občutil potrebo, da zopet enkrat malo zaropota v zbornici. Mož je pač silno vesel, ako se o njem v časopisih zelo veliko piše. To veselje mu tudi iz srca privoščimo. Sedaj je naznanil z velikanskim pompom urbi et orbi, da se njegovi mameluki ne morejo navduševati za Stürgkhov kabinet, vsled česar bodo najbrže stopili v najostrejšo opozicijo proti sedanji vladi. „Hrvaško-slovenski klub“ se je o tej stvari tudi že posvetoval, a definitivni sklep še ni bil storjen. Dr. Sušteršič je iz previdnosti pustil ena

vratca za vsak slučaj odprta. Za kaj, to bo že sam najbolje vedel. Dohod do vladnega tabora mora biti namreč vedno prost. Zato tudi ni popolnoma nič čudno, ako Sušteršičevemu ropotanju v zbornici ne pripisujejo slovenski parlamentarci nobene važnosti, najmanj pa ministrski predsednik grof Stürgkh. Navada naših klerikalcev je namreč, veliko ropotati z orožjem, nato pa sramotno in brezpogojno kapitulirati.

Ugovor proti občinskim volitvam v Kamniku. Vest, da so kamniški naprednjaki vložili ugovor proti občinskim volitvam, je klerikalce silno prestrašila. Ni čuda! Take sleparije kakor so se vršile pri volitvah v Kamniku, se menda še niso nikjer na Kranjskem. Tega se klerikalci dobro zavedajo in od tod tudi njih strah. Sedaj se tolažijo edino le z dejstvom, da bo slavna c. kr. deželna vlada ugovor zavrnila. Gotovo je, da bodo klerikalci napeli vse kriplje, da to dosežejo. Toda vlada mora, če hoče biti pravična, bivše volitve razveljaviti in podpisati nove, kamniškega dekana pa podčiti, da se ne nahajamo morda kje na Ogrskem in da tudi njemu ni vse dovoljeno.

Beg hrvaškega poslanca Stjepana Radića. Takoj po razpustu hrvaškega sabora dne 7. t. m. je znani voditelj hrvaške seljačke stranke, bivši poslanec Stjepan Radić neznanokam pobegnil. Policija je čakala skoro dva dni pred njegovim stanovanjem z očitnim namenom, da ga aretirajo, toda brez uspeha. Faktum je, da je Radić zbežal v tujino, da uide maščevalni roki hrvaškega bana Tomašića za toliko časa, dokler ne bo zopet izvoljen poslanec. Ban Tomašić se bo v dosego svojega namena posluževal v volilnem boju najpogostejših sredstev. Nove saborske volitve se bodo vršile

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

Njena groza pred njim, njen stud do njega ni bil zato nič večji.

Saj je bilo čisto v redu, da je dal Altieri umoriti Dandola ...

In saj mu je bilo namenjeno, da bo poplačal vse te zločine hkrati.

Pod vodstvom Aretinovinim je stopila Leonora v mrličevo sobo. Tu jo je Aretino pustil samo.

Ob pogledu na mrtvega očeta bi bila Leonora skoraj zapustila navidezna moč.

Čutila je, da jo silni krčeviti ihtenje in se dviga v grlu.

Toda premagala je to slabost, stopila k mrliču in ga prišla za roko v znak poslednjega odpuščanja.

Ta hip pa so se z ropotom odprla vrata; nekdo je planil v sobo.

Dočim se je Leonora bližala postelji, na kateri jo je čakal mrtvi oče, se je vršil pri vratih palače drug prizor, neprijeten in smešen obenem.

Mož, zavrt v plašč je pritekel po palačinih stopnicah, par minut za Aretinom in Leonoro.

Brez premišljanja je vdrl v predsobo, zagledal posestnika in ga zagrabil surovo za roko.

— Kje je ženska, ki ste jo privedli semkaj? Takoj me vedite k njej!

— Ohe! je kriknil Aretino, gospod, ali se vam meša? Ali hočete, da vas dam preteptati po svojih služabnikih?

— Lump! je zarenčal mož, razparam ti trebuh, ako ne ubogaš.

— Ojoj! je zajecjal Aretino, ves bled od groze. Vi zlorablajte najsvetejše, gospod! Ta dama je prišla opraviti pobožno dolžnost ... in sram vas bodi.

Mož ga ni poslušal dalje. Stekel je k vratom, ki mu jih

je pokazal Aretino, in vstopil.

Ko je Leonora zaslišala kreg in ropot ter začutila na svojem tinitiku surovi prišlecev diha, se je ozrla in zagledala Altieri.

— Vi vohunite za mano? je dejala z bledim nemirom. Prav; tako ste vsaj popolnoma, kar ste!

Altieri, zagledavši Dandolovo truplo, se je odkril in se polagoma umaknil nazaj.

Videl je bil Leonoro odhajati iz palače.

Kam neki gre?

Roland je bil v Benetkah!

Sestane, ni dvoma!

Ali morda hoče pobegniti.

Planil je torej v gondolo in dospel do Aretinove palače skoraj istočasno kakor Leonora.

— Hoteli ste se prepričati, da je vaša najnovejša žrtev v resnici mrtva? je povzela Leonora.

— Moja žrtev! je zajecjal generalni kapitan.

— Gospa, prisegam vam, da nisem vedel za ta dogodek.

Dandolo je izdal dovolj ljudi v Benetkah. Jaz za svojo osebo sem ga sovražil, je nadaljeval s trdnim glasom. Ta človek mi je storil samo zlo ... toda bil je vaš oče! Ne, ne, gospa, jaz nisem tisti, ki ga je ubil. Išcite morilca med onimi, ki jih je izdal ... kakor je izdal mene ... kakor je izdal vas ... Umaknem se, milostljiva. Če bi bil vedel, kam greste, bi vas ne bil prišel motiti.

V tem trenutku je padel Leonorin pogled na bodalo, ki ga še niso bili vzeli mrtvecu iz krčevito stisnjene roke.

Toda preden je mogla seči po njem, se je Altieri obrnil in odšel prav tako naglo, kakor je bil vstopil.

Leonora je stala kakor odrevenela; nova grozna možnost ji je bila prišla na um.

V ušesih so ji zvenele Altierijeve besede:

— Dandolo je izdal dovolj ljudi v Benetkah. Išcite morilca med tistimi, ki jih je izdal.

In kdo je bil očitnejša žrtev Dandolovega izdajstva kakor Roland?

Ta nenadna misel se je globoko zasadila v njenem duhu.

Očeta je umoril on, ki ga je ljubila!

In če je bilo tako — ali se je smela pritoževati in grajati ga? Ne, ne; strašna usoda je oborožila tiste, ki so se prej tako ljubili med seboj, drugega proti drugemu.

Zdaj ni preostajalo drugega, kakor ukloniti glavo pred to usodo!

Toda sredi teh tragedij, ki so ji trgali dušo, si je Leonora ohranila hladnokrvnost. Skrb za dobro ime njene rodbine jo je še držala pokoncu; toliko sile in oblasti je v zunanjih zakonih človeškega življenja!

Poglavarju rodbine Dandolov je trebalo prirediti pogreb, vreden visokega položaja, ki ga je zavzemal; trebalo ga je prepeljati v grobnico njegovih očetov s častjo in sijajem, ki so ga nalagali oziroma na visoko družbo beneško.

Tako je ta prečudna hči celo v dramatičnih okoliščinah, ki so tolikanj mučile njeno srce, mislila neprestano na to, kako bi ohranila svoje dostojanstvo in čast svojega imena.

Saj smo jo videli, kako je prve čase svojega zakona z Altierijem in tudi pozneje, dokler ni vedela resnice o aretaciji Rolanda Kandiana, ravnala zmerom tako, da nihče ni mogel slutiti prepada med njo in med možem, ki ga je bila sprejela za soproga.

Po njenih jasnih in točnih odredbah so sluge zavili očetovo truplo v rjuhe in ga prenesli pod šator gondole; uro nato je ležal Dandolo v svoji sobi na postelji, oblečen v ceremonijalni velikokinkvizitorski ornat.

Nihče v Benetkah ni vedel, kak tragičen konec je storil Dandolo.

Altieri je od daleč gledal Leonoro, ko je odhajala iz Aretinove palače in ji sledil do trenutka, ko se je vrnila v svoje stanovanje, spremljaje očetovo truplo.

Nato je sama ukrenila vse potrebno za pogreb, ki ga je določila na pojutrišnji dan — na 1. februarja.

In, hrabra do konca, je začela stražiti mrtveca.

Dan je potekel mrklo in brez posebnih dogodkov za Leonoro.

(Dalje.)

čisto gotovo pod vojaško asistenco, kakor zadnje volitve na Ogrskem. Včeraj smo poročali, da je Radić pobegnil na ukaz bana Tomašića, ki mu je dal 120.000 kron zato, da mu ne bo delal ovir v volilnem boju. Toda ta vest se še ne potrjuje.

Ljubljanski civilni stražnik Groselj, o čegar nočnih kavarenskih obiskih smo že včeraj pisali, je menda obiskal vse ljubljanske kavarne. Vsaj pritožbe slišimo od vseh strani. Tako je predrzni in domišljavi gospod tudi prirojal — pijan kot kanon — v neko ljubljansko kavnarno, se je podal naravnost v kuhinjo, zahteval tam kozarec mleka ki ga je tudi dobil, nato pa še steklenico, da bi mleko prelij vanjo. Pa steklenice ni več dobil, ker je v tem že prišel kavarar, pijanega „preizkuševalca mleka“ najprej ozmerjal zaradi pijanosti in ga nato spodil iz kavarne. Kavarar se je šel pritožiti na rotovž k Lauterju in Jančigaju, ampak oba sta tako čudno sumljivo kimala, da je opravičena domneva, da hočeta celo stvar kar na tihem potlačiti. Kajti pravi, da vrana vrani ne izkoplje oči. Mi pa zahtevamo, da se stvar temeljito preišče in da se pokliče Groselj za svoja kavaristična pustolovstva na odgovor. Zahtevamo to v interesu ljubljanskih kavararjev, ki ne plačujejo davkov, doklad in razuih drugih pristojbin zato, da bi jih smeli po noči pijani ljudje nadlegovati.

Vsako delo zasluži svoje plačilo. V Blaznikovih tiskarni v Ljubljani bilo že 13 let v službi neka pohabljen, a jako pridno dekle. Delalo je ves teden za borih 8 K. Neznosna letošnja draginja jo je prisilila k temu, da je prosila za zvišanje tedenske plače. Mišlila, da bo prošnja vsled velike marljivosti ugodena. A ravno nasprotno. Tiskarna ji je vrnila poselsko knjižico s pristavkom: Pa pojdi iz službe. Nesrečna deklica je sedaj kot plačilo za svojo marljivost, že dolgo časa brez službe. Tako postopanje proti revežem se samoobsebi obsoja.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes v soboto se poje B. Smetane komična opera „Prodana nevesta“ za nepar-abonente. — V nedeljo popoldne se poje velezbavna Jean Gilbertova opereta „Sramežljiva Suzana“ (izven abonementa za lože nepar); zvečer prvič na našem odru Jak. Spicarja izvirna ljudska igra „Kralj Matjaž“ (za par-abonente).

Nesreča. Tovarniška delavca Ivan Grabelj in Ivan Mežnarec iz Javornika sta se sprla radi neke malenkosti. Tekom prepira je zgrabil Mežnarec za klešče in jih vrgel svojemu nasprotniku v obraz. Ko se je ta hotel ogniti, je tako nesrečno padel znak na neko železno ploščo, da je zadobil na glavi smrtno nevarno poškodbo. Obležal je nezavesten na tleh. Odpeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljano.

Otrok zgorel. Kakor se poroča iz Logata, so pasli pred par dnevi nedoletni otroci posestnika Franca Gantarja iz Jeličnega vrha nedaleč od domače hiše vole. Na polju so napravili ogenj, da bi pekli krompir. Ko se je najstarejši otrok osemletni Martin za nekaj časa odstranil od ognja, se je njegova dveletna sestra Frančiška preveč približala k ognju, tako da se je vnela njena obleka. Na lice mesta došla mati je otroka odnesla takoj domov, toda pomoč je bila že prepozna. Otrok je kmalu nato za opeklinami umrl.

Cigani — vlomilci. V noči od 3. na 4. t. m. je zginilo posestniku Ivanu Tolarju v Podkoritu pri Bohinjski Bistrici 52 klobas, 7 kg sladkorja in razne druge jedilne stvari v vrednosti 34 K 60 v. Tatvine je osumljen cigan Viljem Seger iz Koroškega, v čegar spremstvu je bila še neka okoli 20 let stara ciganka in 17 letni fant. Cigani

so ravno dan poprej beračili pri okradnem posestniku. Svoj šotor so si napravili v gozdu pri Zgornjih Danjah, kjer jih je žandarmerija aretirala. Ko so cigani zagledali orožnika, so izstrelili več strel, popustili vse svoje stvari pri miru in zbežali.

Zanesljivi krojač. Neki na Karlovski cesti stanujoči delavec je naročil pri krojaškem pomočniku Francu Pažonu obleko. Dal mu je 16 K naprej. Ko se je pred kratkim hotel informirati o svoji obleki, je na svojo veliko začudenje zvedel, da je krojaški pomočnik pobral šila in kopita in zginil.

Pištolica ni za otroke. Posestnikov sin Maks Pavlič iz Konjic se je igral doma z neko izposojeno pištolo. V njegovi družbi sta bila njegov brat Mihael in njegov prijatelj Franc Polivalek. Maks Pavlič je pištolo po nesreči sprožil; krogla je zadela njegovega brata naravnost v trebuh in ga nevarno ranila, tako da so ga morali takoj odpeljati v bolnico in operirati.

Sin spoznal truplo svoje matere. V bližini graške klavnice so včeraj potegnili iz vode truplo neke zelo priletno ženske. V mrtvašnici je delavec Popeš nesrečno spoznal za svojo 79 letno mater. Ali se je izvršil samomor ali nesreča, še ni znano.

Sovražniki avtomobilov. Knez Hugon Windischgratz se je peljal dne 6 t. m. z avtomobilom iz Konjic proti Celju. Na potu je njegov sofer že oddaleč zapazil voz, v katerega so bili vpreženi volji. Ko je voznik zapazil avtomobil, je nalašč obstal z vozom sredi ceste in se kljub raznim opominom ni ganil. Radi tega je avtomobil obstal tik pred vozom. Lastnik voza posestnik Anton Bobek, ki je bil precej vinjen, se je nato vlegel pred avtomobil in ozmerjal kneza. Knezu in soferju se je le z velikim trudom posrečilo napraviti red. Ko se je avtomobil zopet odpeljal, je Bobek vrgel za njim še par kamnov, ki pa k sreči niso dosegli svojega namena.

Zanimiv je današnji datum, ker ima šest jednic. Glasi se namreč (če pišemo letnico okrajšano) takole: 11. 11. 11. Ta redki slučaj se bo ponovil spet ravno čez sto let, dne 11. novembra 2011. Tudi takrat bodo pisali 11. 11. 11. — če morda ne pride prej — sodnji dan.

Za komorni koncert Ševčikovega kvarteta, ki se vrši v nedeljo. 12. novembra ob polu 8. uri zvečer v dvorani Mestnega doma, opozarjamo ljubljansko koncertno občinstvo, da se prodajajo vstopnice za ta večer v trafiki g. Jerice Dolenceve v Prešernovi ulici.

Sokol I. priredi danes dne 11. novembra zvečer svoj koncertni in zabavni večer s telovadnimi in pevskimi točkami. Društveni orkester, ki šteje 14 moških, se pridno pripravlja in bo zadostil vsem pričakovanjem in glasbenim zahtevam. Ljubljansko občinstvo zna ceniti vsako delo, tem bolj pa spoštuje požrtvovalno delo v prid društveni organizaciji, ki bo mogla tem uspešneje vršiti sokolsko nalogo, čem večje pozornosti in naklonjenosti je deležna od strani občinstva. Na sporedu so glasbene točke od Händla, Wagnerja, Straussa, Lehara, Waldteufela, Albinija, Jakla i. dr., ki jih izvaja orkester Sokola I. ter bariton slovenske opere g. Bukšek, dalje skupine, ki jih izvaja 30 telovadcev Sokola I., potem pa vrhunska prosta vaja, francoski način, ki jo izvaja br. Vidmar, in slednjič ples, pri katerem svira orkester Sokola I. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina samo 60 vinarjev.

Pevsko društvo „Slavec“. Običajni Martinov večer „Slavca“, ki se vrši v nedeljo dne 12. t. m. ob 8. uri

zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“, se je kakor znano občinstvu zelo priljubil in bil še vsakokrat jako dobro obiskan. Tudi letos se je odbor „Slavca“ potrudil, da nudi društvenikom in občinstvu izreden užitek. Zbor društva „Slavec“ nastopi čez dolgo časa zopet tudi z dvema zboroma, g. L. Pahorja — s spremljevanjem orkestra. Zbora sta za Ljubljano nova in po svoji vsebini kaj prikladna za veselo razpoloženje „Martinovega večera“. Deset najbolj znanih krasnih slovenskih nabitnic zbranih je v lep šopek v okviru vesele koračnice. „En starček je živel“, znan je že iz desetega brata, je glede na priljubljenost gotovo vabljava točka sporeda. Pojo se tudi prvič ravno izšli štirje možki zbori prof. F. Gerbiča izdani od „Glasbene Matice“ za tekoče društveno leto. Poleg teh pesmi poje se zelo priljubljena krasna skladba Adamičeva „Francica“ in Procházkova „Popotnik“. Slovenska Filharmonija svira samo izbrane slovanske in slovenske komade, med drugimi tudi krasno „Kolo“ g. V. Parme iz opere „Urh grof celjski“. Po končanem sporedu je v veliki dvorani ples in se pomakne del miz v stranske prostore.

Akademsko društvo slovenskih agronomov „Kras“ na Dunaju si je izvolilo na svojem prvem rednem občnem zboru letošnjega zimskega tečaja dne 4. novembra sledeči odbor, ki se je sestavil tako: Predsednik:

polj. tehnik Zdravko Petkovšek, podpredsednik: kult. tehnik Ivan Domicelj, tajnik: gozd. tehnik Franc Miklavčič, blagajnik: kult. tehnik Alfonz Pirč, knjižničar: polj. tehnik Franc Mikuž, gospodar: kult. tehnik Leon Knafelj, namestnika: kult. tehnik Albin Pitamic, gozd. tehnik Mirko Šušteršič, preglednik: gozd. tehnik Srečko Lapanje, gozd. tehnik Viktor Starovašnik.

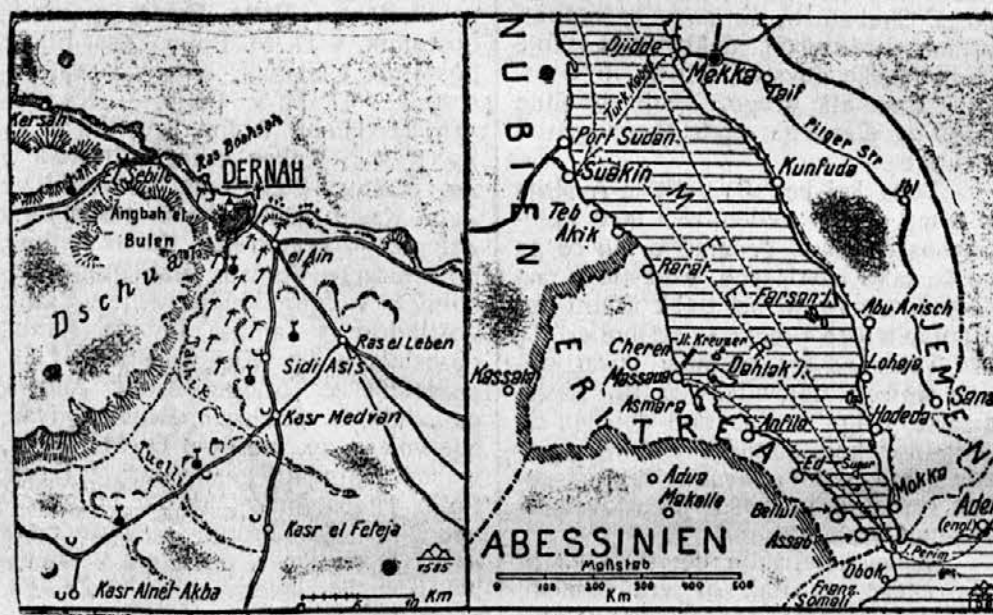
Zveza jugoslovanskih železničarjev podružnica Ljubljana vabi k izrednemu občnemu zboru, kateri se vrši v nedeljo, dne 12. t. m. ob polu 8. uri zvečer v steklenem salonu restavracije „pri Novem svetu“ v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo računskih pregledovalcev. 5. Volitev novega odbora. 6. Raznosterosti.

Čevljarska zadruga ima svoj občni zbor v nedeljo z dne 12. novembra t. l. v gostilni Mrak, Rimska cesta šte. 4. ob 2. uri popoldne.

O. BERNATOVIC
Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana. Velikanska zaloga narejenih oblek za gospode, gospe in otroke. Najnižje cene, solidna postrežba.

Društvo slovenskih trgovskih sodelavcev naznanja, da se 11. t. m. nameravani zabavni večer preloži zaradi nepričakovanih ovir na nedoločen čas.

Italijansko-turška vojna.

Z ozirom na poročila o turških uspehih in italijanskih neuspehih pri Derna prinašamo našim bralcem zemljevid okolice Derna. — Dalje prinašamo zemljevid Eritreje z ozirom na boje, ki so se vršili in se še vrše tam med laškimi in turškimi četami.

Splošni položaj postaja zopet kritičen,

ker sedaj prihajajo že od vseh strani resna poročila, da začne Italija v najkrajšem času s svojo vojno akcijo tudi v Egejskem morju. Radi tega utrujejo Turki z vso naglico obrežna mesta, posebno pa so utrdili Solun, ker se misli, da hočejo Italijani najprej udariti s svojim vojnim brodom, potem to veliko mesto, ki ni samo trgovsko zelo važno, ampak tudi politično — središče mladoturške organizacije — in strateško, ker odtod vozi železnica proti Carigradu, proti Skoplju v Staro Srbijo in proti Bitolju v Macedonijo, s kratka, tukaj se stekajo razen ene vse železniške proge v evropski Turčiji, Solun je — lahko se reče — pravo središče evropske Turčije.

Velike sile se italijanske vojne akcije v Egejskem morju zelo bojijo, ker bi prišlo lahko do novih komplikacij in zato se poroča, da nameravajo evropske velike sile posredovati skupno pri turški vladi, da bi ta priznavala aneksijo Tripolitanijske in Cirenajke, ker samo na ta način se da

preprečiti italijanska vojna akcija v Egejskem morju in s tem združena eventualnost novih in še težjih komplikacij in konfliktov.

Za Turčijo tak korak evropskih velikih sil gotovo ne bi bil prijeten, nasprotno, to bi bil za njo hud in težak udarec, ali pri vsem tem je zelo dvomljivo, ako bi se ona kar tako vdala in priznala aneksijo dveh svojih dežel niti osvojila še ni.

Težišče italijansko-turškega konflikta se torej polagoma prenaša iz Afrike v Evropo, oziroma Malo Azijo, v čemer tiči velika nevarnost, da se ogenj, ki so ga že smatrali za lokaliziranega, ne razširi na sosednja poslopja in zavzame tako velike dimenzije, kakor tega v začetku nihče ni pričakoval.

Poročila,
došla včeraj popoldan, so kratka:

Dunaj, 10. novembra. V informiranih krogih se zatrjuje, da ogroža italijansko-turško razmerje tudi ostale evropske velesile. Italijani hočejo razgneti svoje vojne operacije tudi na Egejsko morje in informirani krogi

trde, da Italija ni brez zvez na Balkanu. Zato je pričakovati že v prihodnjih dneh, morda že jutri kolektivnega posredovanja evropskih velesil v Turčiji, da Turčija sprejme aneksijo Tripolitanijske kot fait accompli in sklene z Italijo mir. Vendar dvomijo, da se bo že sedaj Turčija temu nasvetu uklonila, vsled česar bo situacija v Evropi še bolj kritična.

Dunaj, 10. novembra. Iz Carigrada poročajo v prvih popoldanskih urah, da so se italijanske vojne ladje že pojavile v Egejskem morju.

Rim, 10. novembra. Turki in Arabci se pripravljajo na odločen napad na italijanske pozicije pri Tripolisu.

Priljublja se torej na obeh straneh

velika bitka pred Tripolisom,

ki ga hočejo napasti Turki in Arabci, Italijani se pa tudi pripravljajo na napad, ker hočejo začeti z ofenzivo. Turki in Arabci hočejo zavzeti in iztrgati Italijanom iz rok mesto Tripolis, Italijani hočejo pa zavzeti in iztrgati Turkom iz rok celo Tripolitanijsko. Dva velika in težka načrta in zato bo tudi velika in težka bitka, ki se razvije okoli Tripolisa! To bo prva velika bitka v tej vojni in sicer že radi velikega števila bojnikov, ki se je udeležijo z ene in druge strani. Do te bitke mora priti v najkrajšem času, ker

Italijani so že začeli prodirati

in Turki, združeni z Arabci, bodo morali sprejeti bitko, ako se ne boje umikati pred italijanskimi četami. Umikali se pa ne bodo Turki, ki hočejo na vsak način zavzeti Tripolis in zato se povsod z veliko nestrpnostjo pričakujejo poročila, ki začnejo pričujojo prihajati v najkrajšem času z bojišča.

Klerikalna poživjenost.

O umoru na Skaručni smo prinesli že par poročil, ki — poleg tega, kar smo tudi sicer slišali — soglasno potrjujejo, da je ta umor sad brezmejnega klerikalne Terseglavovske in Krekovske hujskarje proti naprednjakom, ki se goji sistematično v klerikalni čukarji. V srca mladih ljudi vcepljajo tisti, ki se imenujejo Kristove namestniki, strupeno sovraštvo do bližnjega, ki je drugačnega političnega prepričanja, pa naj je sicer tudi dober, pošten in značilen človek — kljub temu, da je Kristus učil: Ljubite svojega bližnjega! Ljubite se med seboj! Ljubite tudi svoje sovražnike! Klerikalni fanatiki so v srednjem veku one, ki se niso uklonili njih terorizmu, sežigali na grmadah, zdaj jim pa groze s političnim in gospodarskim bojkotom, se ne strasio ne lazi ne obrekovanja, ne krivih priseg — kakor nam kažejo številni slučaj izpred sodišč — in sežejo v danem slučaju celo po nožu ali kolu, kar je ravno pri roki. Klerikalcem je vsako sredstvo dobro, da ubijejo svojega nasprotnika ne le moralno, ampak — če je prilika — tudi telesno. In potem, po storjenem činu ni niti najmanjšega kesanja, niti najmanjšega sočutja z ubogo žrtvijo klerikalnega peklenškega sovraštva in brezmejnega fanatizma. Najhušji ropar, ubijalec in morilec kaže po storjenem dejanju vsaj trohico kesanja nad krvavim svojim činom in pokaže s tem, da je vendarle še nekaj človeka v njem, d še ni popolnoma poživjen — klerika kalc ne, klerikalec z mirnim srcem. prepeva nad svojo žrtvijo Aleluja, Hosana, Gloria in Te deum!

Vse to nam kaže v grozno-jasni luči žalostni slučaj na Skaručni. Pisali smo že, da je šel čukarski morilec Špankocov še s krvavimi rokami

MALI LISTEK.

Biblija, znanost in cerkve.

Spisal Jarošlav Palliard.

(Iz 24. zvezka knjižnice češko „Svobodno Misli“).

(Dolge.)

S presenetljivo živostjo se odključujejo podobe mamutov in drugih izumrlih živali, ki so jih ti pradavni ljudje vtesali z ostrimi kamni v stene številnih spilj na južnem Francoskem, ki so jim služile za bivališča, in so jih poslikali z barvasto ilovico. Ti prvi koraki na cesti izobraženosti so zahtevali zelo mnogo časa, več nego milijon let; od tod pa je korakal človek že mnogo hitreje, kajti v dobi kakih deset tisoč let je prešel kulturno dobo potujočega pastirja, ki je bil obenem spreten lončar in si je poleg kamenitega orodja iz otolčenega kremenca izdeloval tudi orodja iz brušenega kamnja in se je povzdignil na stopnjo na enem kraju prebivajočega poljedelca, ki je kmalu spoznal tudi baker, pozneje bron in nazadnje tudi železo; iz tega si je izdeloval lepa nakitja,

napadna orodja in koristna orodja.

Človeška izobrazba se je z marljivim delom neprestano dvigala dokler ni dosegla sedanje višine.

V kratkih potezih smo načrtali pot telesnega in duševnega razvoja človeka, da pokažemo neresničnost bibličnega pripovedovanja, po katerem je prišel človek popoln iz stvarnirove roke in je bil postavljen v raj Eden, da bi cela narava služila njemu, gospodarju, ki je ustvarjen po božji podobnosti.

Biblično pripovedovanje o stvarjenju človeka, o raju, o prepovedanem sadu in prvem grehu spada torej v kraljestvo bajk ravno tako kakor starodavne verske pravljice Asircev, Babiloncev, Egipčanov, Indov, Grkov in naše narodne pripovedke o zakletih gradovih, o povodnih možeh itd.

To spoznanje je velevažno, kajti omenjene biblične bajke tvorijo temelj za krščanski nauk o podedovanem grehu in odrešenju.

Če ni bilo Adama in Eve, če ni bilo raja in prepovedanega sadu v njem, tudi ni bilo prvega greha in njegovih posledic, ni bilo torej tudi treba človeštva odreševati posledic prvega greha in ni bila naloga Jezusa iz Nazareta, da bi osvobodil človeštvo

posledic prvega greha, ki ga nikdar ni bilo.

V IV. poglavju 1. Mojzesove knjige beremo znano dogodbo o Kajnu in Abelju. Ko je Kajn ubil svojega brata Abelja, ga je bog pregnal iz domovine. Kajn je šel v deželo Nod proti vzhodu od Edena. Tu je dobil od svoje žene sina Enoha in je sezidal mesto in ga je imenoval z imenom svojega sina Enoh. (I. Mojz. IV. pogl. 16, 17.)

To pripovedovanje je zanimiva primera, kako je prišel pisatelj prve Mojzesove knjige sam v nasprotje s tem, kar je malo prej napisal. Iz pripovedovanja prvih treh poglavij in iz 1. do 16. vrste IV. poglavja je razvidno, da so do Abeljevega umora bili na zemlji samo štirje ljudje, namreč Adam, Eva, Kajn in Abelj. Od kod je torej Kajn vzel svojo ženo in za koga je zidal mesto v deželi Nod, če ni bilo na zemlji nobenih drugih ljudi? Mesta se vendar ne zidajo v neobljudenih krajih in tudi dvojica ljudi z malim otročičem ne more zidati mesta!

V sedmem pokolenju po Adamu je bil Kajnov potomec Tubalkajn, ki je bil obrtnik vsakovrstnih del iz bakra in železa. (I. Mojz. IV. pogl. 22.) Da bi bil postal človek že v osmem po-

kolenju kovinar, je čisto nemogoče, kajti predzgodovinske raziskave so dognale, da so ljudje stotisoče let rabili samo kamenita, koščena, rožena in lesena orodja predno so spoznali kovine in so se naučili jih obdelavati.

Bajeslovni Tubalkajn nam samo dokazuje, da so bile Mojzesove knjige spisane pozno, ko so Zdje že davno rabili predmete od železa in drugih kovin.

Vesoljni potop.

V razvalinah asirskega mesta Nineve so našli knjižnico kralja Sardanapala, obstoječo iz množine ploščic iz žgane ilovice, popisanih s klinasto pisavo. Na eni teh ploščic je napisana kaldejska povest o vesoljnem potopu. Po sodbi prvih znanstvenikov je zelo stara in je bila popisana že dve tisočletji pred Kristom. Njena vsebina je v kratkem sledeča:

Bogovi so se odločili, da napravijo vesoljni potop. Gospod nepojmljive modrosti bog Ea je rekel Xisutru (Xisutros je kaldejski Noe): „O moji Sinuripaka, zapusti svojo hišo in steši ladjo, kajti seme življenja hočejo uničiti; zato ohrani seme življenja pri življenju in ga spravi na ladjo, ki jo stešes. Ona naj bo ... vatlov dolga, ... široka, ... vatlov visoka (številke niso čitljive) in pokrij jo s palubo.

Vrat v ladjo ne zapiraj, dokler ti ne rečem. Potem stopi vanjo in daj v ladjo svoje žito, svoje premoženje, svojo rodbino, svoje fante in deklice in najbližje prijatelje. Poljsko govedo, poljsko živado pošljem sam k tebi.“ In stesal je Xisutros ladjo, preskrbel jo je z živežem, razdelil na oddelke, zamašil špranje in osmolil ladjo zunaj in znotraj, spravil vanjo vse svoje premoženje, zlato, srebro, vse seme življenja, vso svojo družino moškega in ženskega spola, domačo živino in poljsko živado in najbližje prijatelje. In zaslislal je določenega dne glas: „Zvečer bo nebo deževalo pogubo, stopi v ladjo in zapri vrata.“ Xisutros je tako storil in s strahom pričakoval solnčnega zahoda. Tu se je dvignil iz dna neba črn oblak, in v njegovi sredini je govoril bog viharja s svojimi gromi. Mogočni bog Moru je razvezal valove, bog Adar je storil, da so reke izstopile, bogovi velike podzemelske vode so prinesli ogromne povodnji na površino, pretresali so zemljo, valove bog viharja se je vzpenjalo prav do neba, vsa svetloba se je izpremenila v temo ... Šest dni in sedem noči je zmagoval vihar, povodenj in veter, sedmi dan pa so se vode pomirile, morje se je vrnilo v svoje begrove, vihar in povodenj sta prenehala. — Xisutros je plaval po morju in tarnal,

igrat v igri „Sveta Cita“ in da so ga orožniki takorekoč na odru sredi „po-božne“ igre vklenili in odpeljali v za-por v Kamnik. Zdej se nam poročajo še strahovitejši reči, ki kažejo kleri-kalno poživljenost v še grozovitejši luči. Ko je namreč preiskovalni sod-nik vprašal bestialnega čuka, če se kaj kesa svojega dejanja, je ta mirno-dušno, kakor bi deklamiral svojo po-božno vlogo v „Sveti Citi“, dejal: „Nič se ne kesam! Kaj pa je to!“ — Zaslišana je bila pred preiskoval-nim sodnikom tudi morilčeva mati, seveda huda tercijalka, in ta je pre-iskovalnemu sodniku rekla: „Sveti Matija je bil tudi ubljalec, pa je le postal svetnik! Jaz fantu prav nič ne zamerim!“ — In morilčev oče je dejal pred preiskovalnim sodnikom: „Prav je storil fant, je vsaj enega liberalca manj!“

Take sadove prinaša danes kleri-kalizem na Slovenskem!

Za vso posurovelost na Sloven-skem, za vse zastrupljenje vsega našega življenja, za vse brez-mejno sovraštvo med političnimi nasprotniki je odgovoren fanatični slovenski klerikalizem, njegovi ko-lovodje od škofa Antona Bonaven-ture, Sušteršiča in Kreka pa doli do Terseglava in Štefeta. Za žalostni dogodek na Skaručni pa sta pose-bej odgovorna vodilni župnik Žu-žek in njegov kaplan.

Nakradena trgovina.

V mestu Tambov na Ruskem se nahaja velikanska trgovina, katero so pred kratkim zopet povečali. Nepriča-kovane uspehe je dosegla le radi tega, ker je blago prodajala po izvanredno nizki ceni. Tambovski trgovci so bili trdno prepričani, da se v imenovani trgovini prodaja nekatero blago celo pod kupno ceno.

Uganka je sedaj razrešena. Pred par tedni je prišla namreč policija na sled velikanskim tatvinam, ki so se zlasti dogajale na uralski železnici. Nemške, francoske in angleške tvrdke so neprestano vlagale tožbe za od-škodnino. Preiskava je dognala, da so se vse tatvine vršile po naročilu ime-novane tambovske trgovine. Skoro vsi železniški postreščki so bili v njeni službi. Za 50 do 100 K na mesec so morali donášati vsak dan v trgovino iz železnice nakradeno blago. Lastniki velikanskega podjetja so kljub nena-vadno nizkim cenam blaga postali v osmih letih milijonarji. Tatvine so bile tako predrzne, da so se na ukradenem blagu nahajale še železniške štampilje. Podjetje je imelo kar posebno skladišče za nakradeno blago. Ker je bilo blago celo ceneje, kakor tovarniško, je ljudstvo kar drlo v Tambov. Tudi razne večje tvrdke iz tujih mest so naročevale blago pri imenovani tvrdki. Ko so lastniki podjetja zaslužili, da je prišla policija vsem sleparijam na sled, so ušli in jih še dosedaj ni bilo mogoče izslediti.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica. — Govor dr. Sušteršiča. — Velikanski škandal v zbornici. — Boj med Malikom in Hummerjem.

Dunaj, 10. novembra. V današnji seji poslanske zbornice se je nadalje-vala proračunska debata. Prvi je go-voiril italijanski poslanec dr. Bugatto, za njim pa načelnik „Hrvaško-sloven-skega kluba“ dr. Sušteršič, ki je v obširnem govoru preciziral svoje sta-lišče napram Stürgkhovemu kabinetu in odgovarjal na izvajanja ministr-skega predsednika. Protestiral je proti temu, da Stürgkh v svojem program-nem govoru niti z besedico ni ome-nil Jugoslovancov in njih zahtev. Po-vdarjal je, da nobena vlada v Avstriji ne more vladati brez Nemcev in Če-

hov, toda Jugoslovani lahko pokažejo, da se tudi brez njih ne more vladati, ako le hočejo. Naglašal je velikanski pomen jugoslovanskih dežel za celo državo in odločno protestiral proti temu, da vlada tako zanemarya jugo-slovanske dežele, vsled česar tudi ne more računati na njih pomoč. Koncem svojega govora je izjavil: „Dr. Kram-fer je rekel: Brez nas ne gre! dr. Steinwender je dejal: Brez nas ne gre! jaz pa pravim: Brez nas tudi ne gre!“ Predno je bila današnja seja končana, je prišlo v zbornici še do velikanskega škandala. Nemški po-slanec radikalec Hummer je stavil na zborničnega predsednika Sylvestra vprašanje, kako stališče namerava za-vzeti napram neprestanim Malikovim obrekovanjem. To je Malika silno vjezilo. Vstal je takoj raz sedež in od-govarjal Hummerju, katerega je ime-oval navadnega komedijanta in mu zagrozil: „Če boste še nadaljevali z napadi na moje osebo, Vam bom po-svetil s pasjim bičem.“ V tem tre-notku potegne Malik iz svoje torbe, v kateri ima spravljene akte, pasji bič in zagrozi z njim Hummerju. Hum-mer je takoj skočil proti njemu in zavpil: „Kaj mislite, da se Vas bojim!“ Tu udari Malik Hummerja s tako silo s pasjim bičem po obrazu, da je takoj krvavel. Poslanci so takoj skočili raz sedeže in skušali preprečiti nadaljni boj, toda Hummer se je med tem že preril do Malika. Nastal je pravcati boj med obema poslance-ma, tekoma katerega je vrgel Hum-mer Malika na tla in ga udaril z njegovo torbo po glavi. Oba po-slancia sta imela ovratnik, ovratnico in telovnik popolnoma raztrgan. Nato je Malik vstal in ponovno udaril svo-jega nasprotnika z bičem po obra-zu. Hummerju se vilije kri, obraz mu nenadoma ves oteče. Poslanci so nato Hummerja odvedli iz zbor-nice, ker je Malik grozil tudi z revol-verjem. Škandal v zbornici je bil ne-popisen. Predsednik je zaključil sejo in pobegnil iz dvorane. Škandal je trajal nato še cele pol ure. Med „Na-tionalverbandom“ in socialnimi de-mokrati, ki so hoteli braniti Malika proti nasilstvom Hummerja je prišlo do hudih kontraverzij. Poslanci splošno opravičujejo Malikovo postopanje, ker je Hummer že dolgo časa izzival. Hummer je v kuloarijih grozil, da bo Malika pri prvi priliki ustrelil.

Dunaj, 10. novembra. Današnji govor dr. Sušteršiča je vzbudil v zbor-nici veliko senzacijo. Tudi nasprotniki zatrjujejo, da se mora priznati, da je bil to eden njegovih najboljših go-vorov, kar jih je imel kdaj. Sedaj nastane le vprašanje, če bo dosledno tudi izvajal to svojo politiko. Češki radikanci se popolnoma strinjajo z iz-vajanjem dr. Sušteršiča in so izjavili, da so pripravljeni stopiti z njim glede opozicije v zvezo.

Beg Sičinskega pripravljen.

Lvov, 10. novembra. Morilec biv-šega gališkega cesarskega namestnika grofa Potockega, Sičinski je danes nenadoma pobegnil iz ječe.

Lvov, 10. novembra. Beg Sičin-skega je bil izvršen sporazumno s pazniki in vojaki, ki so stražili jet-nišnico. Sičinski je zbežal v uniformi jetniškega nadzornika. Paznik, ki mu je izročil to obleko, je že aretiran. Splošno se trdi, da je beg Sičinskega pripravil rusinski visokoškolski klub, ki je nabral okoli 10.000 kron denarja in z njim podkupil paznike in vo-jake.

Francija in Nemčija.

Pariz, 10. novembra. Vsled izjave Bethmanna-Hollwega zatrjujejo fran-coski poslanci, da mora biti Francija za vsak slučaj vedno pripravljena na napad Nemčije. Javno nemško mnenje je najboljši dokaz, da Nemci niso za-dovoljni z rezultatom maroških po-gajanj, vsled česar neprestano huj-skajo.

Italijansko-turška vojna.

Boj pred Tripolisom.

Berlin, 10. novembra. Iz Cari-grada prihaja poročilo, da traja pred Tripolisom že dva dni huda bitka, katere se udeležuje tudi italijansko brodogrje. Natančnejših poročil še ni.

Razne vesti.

* Vatikan in portugalski duhov-niki. Portugalska vlada je bila ponu-dila duhovnikom pokojnino. Večina duhovnikov — 5800 — je odklonila to ponudbo in le 2150 jo je sprejelo. Zdej je patriarh v Lizboni poslal Vati-kanu seznam teh duhovnikov in cerkev jih bode ekskomunicirala in izbrisala iz vrst katoliških duhovnikov. Duhov-niki, ki niso sprejeli pokojnine in žive v revnih okoliščinah, bodo dobivali od Vatikana podporo.

* Iznajdba brušenja demantov. Do začetka petnajstega stoletja je bila umetnost brušenja demantov v Evropi popolnoma neznan. Nek flamski de-lavec, Louis de Berquem, ki je živel

okoli leta 1470, je bil baje prvi, ki je iznašel način brušenja demantov. Ber-quem je bil pomočnik pri bogatem draguljarju v Antwerpnu in se je za-ljubil v hčer svojega mojstra. Ker pa ni imel nič premoženja, le-ta ni hotel o ženitvi nič slišati, in tako ni preo-stajalo revnemu zaljubljenцу drugega, kakor iskati sredstva, da si n:pravi premoženje, če je hotel doseči svoj cilj. Večkrat je slišal praviti Berpuem svojega mojstra, da bi moral postati bogat oni, ki bi znal brusiti demante. Takrat so jih namreč samo očistili, drugače jih pa pustili v prvotni obliki. Niti z ognjem, niti z brusilnim kam-nom ali pilo ni bilo mogoče zbrusiti trdega kamna. Najboljši odjemnik bo-gatega draguljarja je bil burgundski vojvoda Karol Drzni. Le-ta je v neki bitki zaplenil demant, kateremu v veli-kosti ni bilo para. Soproga Karola Dr-znega je pa bila jako razvajena gospa, in ker bi imela rada demant brušen, je obljubila onemu, ki bi ga znal zbrusiti, veliko svoto denarja kot na-grado. Takrat so namreč že vedeli, kako izgleda brušen demant, ker so prišli že v prejšnjih časih iz Indije brušeni demanti, ne pa z njimi skriv-nost umetnosti brušenja. Karol Drzni je oddal kamen svojemu draguljarju, ki mu je povedal v naprej, da ne more izvršiti naročila. Kako veliko je pa bilo njegovo začudenje, ko je prišel nasled-nji dan v njegovo sobo Berquem in mu povedal, da je iznašel skrivnost umetnosti brušenja. V tihi noči je namreč prišlo zadnjemu na misel, da se da obdelovati tudi železo z jeklom, ki ni drugega, kakor okaljeno železo, in tako je poizkusil, če ne bi rezal de-mant tudi demanta. Poizkus se je po-srečil, Berquem je dobil v nagrado tri tisoč cekinov in je oženil hčer svojega mojstra. Od tega je dobil tudi vso kupčijo in kmalu je zaslovel daleč naokoli kot najboljši draguljar.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik
Milan Plut.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. Najmanjši znesek 50 vin. Pis-menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se pla-čujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri večer.

Vajenec za krojaško obrt sprejme tvrdka
A. Kunc, Ljubljana. 678/10—1

Šivalni stroj (Pfaff), dobro ohranjen, se
ceno proda. Hrenova ulica 13. I. nad. 683 2-1

Oženjen hišnik obenem pisarniški sluga
in skladiščnik se sprejme proti prostemu sta-novanju in kurjavi, nadaljna plača po dogovoru. Oseba predstava pri V. Scagnetiju, Cesta na Rudolfovo železnico 16, tovarniški kontoar. Re-flektira se samo na neoporečne osebe, razumne, zdrave in delavne. 684 3—1

Aktivizter se sprejme takoj v stalno slu-žbo. Stalna plača in provizija po dogovoru. — Ponudbe na „Prvo anončno pisarno“ v Ljubljani.

Kupi se že rabljen, dobro ohranjen, pol
pokrit poštni voz za enega konja. Ponudbe z navedbo cene pod „Takoj“ na „Prvo anončno pisarno“. 679 2—1

Lepa meblirana mesečna soba s posebnim
vhodom se odda takoj ali pozneje na Elizabetni cesti št. 6, II. levo. 689/1—1

Stanovanje z dvema sobama, pritliklinami
ter vrtom se odda takoj ali za januar, Rožna dolina št. 155. 690/3—1

Išče se malo skladišče v bližini mesta
ali okolič. Ponudbe pod „Skladišče“ na Prvo anončno pisarno. 691/2—1

Dobri šivalni stroj (Singer) se proda za
K 50. Hradeckega va št. 12. 586/1—1

Stanovanje, velika soba, kuhinja, dve
šrambi, drvarnica, pralnica, postrežbe ter kos zemlje se odda za februar, eventualno proda hiša. Rožna dolina št. 263, cesta III. 682/3—1

Kdor išče ali oddaja kako
službo,
kdor hoče kaj
kupiti ali prodati,
doseže to najlažje, ako
inserira
v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo
se plača
samo 5 vinarjev.

Išče se
samostojen, v urezavanju izurjen
krojač
ki bi delal obleke za trgovino in pod mero ter imel lahko tri pomočnike. — Delavnica v hiši. 604
Kosér, Kolodvorska ulica 30.

Najboljše odgovori „Slovencu“ vsak
naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“,
ali pa najde novega naročnika!

Dobro smo računali

in prav izvolili, da obiskujemo laško kuhinjo ki je po dobri kuhinji, in pristni kapljici ter točni postrežbi znana širom Ljubljane.

Priporočamo jo tudi Vam!
Obiskovalci.

Krasne novosti za jesensko sezijo
in po že znano najnižjih cenah dobite
v modni trgovini **PETER ŠTERK**
Ljubljana, Stari trg št. 18.
Specijalna trgovina najmodnejših bluz, jutranjih oblek l' kako-vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodnejših moških klobukov in čepic, galje čepic za dame, deklice itd.

Konfekcijska trgovina
A. LUKIČ, Ljubljana
Pred škofijo šte. 19
priporoča svojo velikansko zalogo izgotovljenih oblek
po najnovejšem kroju za gospode, dečke in otroke.
Najnovejše v
konfekciji za dame in deklice.
Solidna in točna postrežba. Najnižje cena.

Zimsko perilo
za gospode, dame in otroke, bluze, spodnja krila,
hišne halje, nočne čevlje, vse v največji izbiri in
najboljši kakovosti v modni in športni trgovini
P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte

Kri! dosežejo, dobe tisti, ki namesto kave, čaja, kakava, sladne kave, puro, somatose, sanatonen, redilnih soli, mesnih izvlečkov, zabele za juho, moke za otroke itd. — pijo „Sladin“, to je dr. pl. Trnkóczya sladni čaj. Prihrani se pri mleku in sladkorju. Prekosi vse redilne pomočke posebno pri dojenčkih. Prihrani 50% pri denarju v gospodinjstvu. To resno vest izpričujejo poverjena zahvalna pisma. Žaviti po 1/4 kg stanejo 50 v, zahteva naj se tudi pri trgovcu. Sladni čaj se ne sme zamenjati z manj vredno sladno kavo. —
Najboljši zajtrk! Glavne zaloge: v Ljubljani lekarna Trnkóczy; na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII, Josefstadter-straBe 30; III., Radetzkyplatz 14; V., SchönbrunnerstraBe 109; v Gradcu: SackstraBe 3.
Francosko žganje Velika steklenica z navodom o rabi 1 K 20 h, tucat 12 K; mala steklenica z navodom o rabi 60 h, tucat 6 K.
: : Francosko žganje z mentholom, : :
ki mu je pridejan menthol kot zdravilno, bolj utešujoče sredstvo. Posebno priporočljivo za dignejen udov po težki in nurnorni hojt. Ena steklenica 1 K 80 h.
Vino s kino in železom. Steklenica 1 K 20 h, 2 K, 3 K.
Zdravilni konjak, steklenica po 1, 2, 6 kron.
Lekarna Trnkóczy v Ljubljani.
Razpošiljanje po pošti. Zaloga za živinorejce. Droglijske cene.
Telefon šte. 190.

Kdor si ogleda najlepše, zgodovinsko slovansko mesto: **zlatu Prago,**
naj prenočuje v
hotelu „Zlata Husa“
100 najmodernejše komfortovanih sob. Kavarna. Slovenski časopisi.
Václavské náměstí. Telefon interurban 1277.
Lastnik palače Vacl. Klofač, drž. posl. Hotelir ALOJZ JUNGHER.

FRAN MEDIC
čevljarški mojster v Ljubljani.
Zaloga in prodajalna Prešernova ul. 48.
Lastna delavnica Elizabetna cesta 5.
Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev domačega in tujarskega izdelka, zaloga dijaških in sokolskih telovadnih čevljev. — Popravila se elegantno in ceno izvršujejo.
: Postrežba točna in solidna. :
Najnižje cene.

FR. ŠEVČIK
puškar
v Ljubljani,
Židovska ulica št. 7
priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema, kakor tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah. Zaloga potrebščin za ribji lov.
Popravila se izvršujejo točno.
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Trgovec ali obrtnik
mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega podjetja in vsak trgovec ali obrtnik,
ki noče biti skrit
samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,
bo inseriral v „Jutru“
ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

Kupujte „JUTRO“.
Izvod samo 6 vinarjev.

Preostale izvide romana

„ŽENA“

ki je vzbujal toliko zanimanja, ko je izhajal v „Jutru“, prodaja upravništvo „Jutra“ mesto po prvotni ceni (1 K)

po 60 vin. izvod.

Najprimernejša igra za manjše odre je enodejanka

Malomestne tradicije

Češko spisal V. Štech, prevel V. M. Zalar. (Repertoarna igra češkega „Nar. divadla“ v Pragi.)

Pet moških, dve ženski vlogi.
Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjigarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

„Narodna kavarna“.
Svetovnoznana, priljubljena elitna dunajska damska kapela R. H. DIETRICH
koncertuje vsak večer

Začetek ob 9. uri. Vstop prost.
Slavnemu občinstvu in rodoljubom z dežele se priporoča za obilen obisk
Fran Krapeš.

Pse
vseh pasem
razpošilja v izbrano krasnih čistokrvnih eksemplarjih
FUCHSOV eksport psov
PRAGA, Klamovka 25.
— Ceniki gratis in franko. —

Samo 6 dni z brzoparniki francoske družbe!
Najkrajša vožnja čez **Havre v New York.**
Veljavne vozne liste (šifkart) za vse razrede
dobis edino pri
ED. ŠMARD
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska c. 18.
Vozne listke iz Amerike v staro domovino po najnižji ceni. Izdaja vozne listke po vseh železnicah za prirejanje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Velika zaloga
pohištva in tapetniškega blaga
FR. KAPUS
Marije Terezije cesta 11. (Kolizej.)
Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, zmednice na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke ter kuhinjsko pohištvo.
Sprejema se tudi oprema hotelov.
Zmerne cene. Izdelki solidni

Priložnost za dober nakup!
Dobil sem pod polovično ceno veliko partijo dolgih krasnih raglanov za dame, katere tudi pod isto ceno oddam.
Komad od **K 40** stane samo **K 20.**
O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg 5
Ogromna zaloga izgotovljenih oblek, raglanov, površnikov ter zimskih sukenj za gosp. in dečke.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazumnostnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.
Vse čisti dobiček se razdeljuje zavarovancem; desetak sa ga je izplačalo K 2485719—

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.856.860-58.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodne uprave.
Van pojasnila daje:
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.
Plašne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah.
Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal in okenskih plošč.
Škoda cenjuje takoj in najkrajše.
Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Dovoljuje in blagodejno dobička lastne podpore v narodne in občinski namene.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.
registrovana zadruga z omejenim jamstvom
priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov
Lastno založništvo.
Muzikalije
Telefonska številka 118.
Najmodernejše črke.
Litografija.
Telefonska številka 76307.

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 8.000.000. K 800.000.
Stritarjeva ulica številka 2, (lastna hiša)
Promese za bližnja zbiranja:
Promesa ogr. prem. srečke, cela a K 18—, polovica a K 9—. Zrebanje dne 15. novembra t. l. Glavni dobitak K 240.000—.
Promesa ogr. hipot. srečke a K 5—. Zrebanje dne 15. novembra t. l. Glavni dobitak K 40.000—.
Promesa zem. srečke I. izd. a K 8—. Zrebanje dne 16. novembra t. l. Glavni dobitak K 90.000—.
Promese za 1 celo ogr. prem., 1 zem. in 1 ogr. hipot. skupaj samo K 25—.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½ %